

Testament opmaken vanwege echtscheiding?

22 februari 2012

Mijn huwelijk loopt ten einde: mijn vrouw en ik willen niet meer samen verder. Wij hebben twee minderjarige kinderen, ik wil proberen de zaken voor hen zo goed mogelijk te regelen. Wij zijn op huwelijkse voorwaarden getrouwd. De verdeling van onze financiën zal de nodige problemen geven: wij hebben het periodiek verrekenbeding uit onze huwelijksvoorwaarden jarenlang niet uitgevoerd, en dat is voor mijn a.s. ex reden om een flink deel van mijn vermogen te claimen. Daar verzet ik me uiteraard tegen. Naast alle echtelijke sores heb ik ook problemen met mijn gezondheid: mijn huisarts heeft me absolute rust voorgeschreven, maar daar komt niet veel van terecht. Moet ik een testament opmaken met oog op de komende echtscheiding? En zo ja, waar moet ik dan op letten?

Antwoord

Dat is in uw situatie erg verstandig. Beter gezegd, noodzakelijk. Met een goed testament kunt u voorkomen dat bij uw onverhoopt overlijden een deel van uw vermogen alsnog toekomt aan uw (aanstaande) ex-partner.

Stel dat u zou komen te overlijden voordat de echtscheidingsprocedure juridisch is afgerond. Dus voordat het vonnis van de rechtbank inzake de echtscheiding is ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie (de GBA, de burgerlijke stand). Uw toekomstige ex-partner kan dan nog steeds uw wettelijke erfgenaam zijn. Als er dan geen testament is opgemaakt, verkrijgt uw aanstaande ex-partner in beginsel de gehele nalatenschap met een (pas bij haar overlijden opeisbare) schuld aan uw kinderen.

Heeft u wél een testament laten opmaken, dan hangt het van de inhoud van uw 'laatste wil' af of uw toekomstig ex-partner enig recht op uw nalatenschap heeft. Als u haar rechten in alle gevallen wilt uitsluiten, en geen enkel risico wil lopen dat uw vermogen (deels) naar haar vererft, moet u in uw testament een zogenoemde echtscheidingsclausule opnemen. Door zo'n clausule vervallen alle bepalingen voor de langstlevende echtgenoot als bij overlijden van de testateur een procedure tot echtscheiding is gestart.

Als u in uw testament uw beide kinderen tot (enig) erfgenamen benoemt, is daarmee niet uitgesloten dat uw ex-partner toch nog – in de toekomst – aanspraak kan maken op uw vermogen, of op het rendement uit dat vermogen. Stel dat u komt te overlijden op een tijdstip dat uw kinderen nog minderjarig zijn, als de echtscheidingsprocedure nog loopt, maar ook als de echtscheiding al is uitgesproken en ingeschreven bij de GBA. Zij erven dan uw vermogen. De langstlevende ouder – uw ex-partner – heeft dan het wettelijk vruchtgenot, en daarmee recht op het rendement uit het vermogen van uw minderjarige kinderen. U kunt dat bij testament uitsluiten.

Een ander aandachtspunt is het beheer over het vermogen dat uw minderjarige kinderen van u hebben geërfd. Zolang zij minderjarig zijn, ligt dat beheer in beginsel bij de langstlevende ouder, bij uw ex. Ook dat kunt u in uw testament regelen: u kunt een andere persoon benoemen om het beheer over dat vermogen te voeren.

En last but not least: wat gebeurt er met het vermogen dat uw kind van u heeft geërfd, als dat kind zelf komt te overlijden? Als het kind dan geen testament heeft, en bij overlijden geen echtgenoot of geregistreerd partner en/of kinderen heeft, dan is uw ex-partner één van de wettelijke erfgenamen van dat kind. Uw ex verkrijgt dan toch nog een deel van uw nalatenschap. Ook dat kunt u voorkomen, bij testament, door een tweetrapsmaking op te nemen. U bepaalt daarin wie het vermogen verkrijgt als uw erfgenaam, uw kind komt te overlijden. U ziet het: u heeft genoeg te bespreken met uw notaris.